

Procesné lehoty - Litva

OBSAH

- 1 Aké sú druhy lehôt v občianskoprávných konaniach?
- 2 Zoznam jednotlivých dní, ktoré sa považujú za dni pracovného pokoja v zmysle nariadenia (EHS, Euratom) č. 1182/71 z 3. júna 1971.
- 3 Aké sú všeobecné pravidlá, ktoré sa vzťahujú na lehoty jednotlivých občianskoprávných konaní?
- 4 Ak sa nejaký úkon alebo formalita musia vykonať v rámci stanovenej lehoty, kedy začína táto lehota plynúť?
- 5 Je možné ovplyvniť alebo zmeniť začiatok plynutia lehoty spôsobom zaslania alebo doručenia písomností (osobným doručením súdnym doručovateľom alebo poštou)?
- 6 Ak lehota začína plynúť okamihom vyskytnutia udalosti, započítava sa do lehoty aj deň, kedy sa udalosť vyskytla?
- 7 Ak je lehota vyjadrená v dňoch, započítavajú sa do uvedeného počtu dní kalendárne dni alebo len pracovné dni?
- 8 Ak je táto lehota vyjadrená v týždňoch, v mesiacoch alebo v rokoch?
- 9 Kedy uplynie lehota, ak je vyjadrená v týždňoch, v mesiacoch alebo v rokoch?
- 10 Ak posledný deň lehoty pripadá na sobotu, nedeľu, štátny sviatok alebo deň pracovného pokoja, predlžuje sa lehota do prvého nasledujúceho pracovného dňa?
- 11 Existujú nejaké okolnosti, za ktorých sa lehota predlžuje? Za akých podmienok sa môže uplatniť predĺženie?
- 12 Aké sú lehoty na odvolanie?
- 13 Môže súd zmeniť lehotu, najmä lehotu týkajúcu sa dostavenia sa na súd alebo stanoviť osobitný dátum na dostavenie sa?
- 14 Ak sa úkon určený účastníkovi, ktorý má pobyť v mieste, kde by mal právo na predĺženie lehoty, oznámi v mieste, kde osoby, ktoré tam majú pobyť, nemajú právo na predĺženie lehoty, stráca táto osoba právo na uvedené predĺženie lehoty?
- 15 Aké sú dôsledky nedodržania lehôt?
- 16 Ak uplynie daná lehota, aké prostriedky nápravy majú k dispozícii účastníci, ktorí zmeškali lehotu, t. j. strany v omeškaní?

1 Aké sú druhy lehôt v občianskoprávných konaniach?

V občianskom zákonníku (*Civilinis kodeksas*) sa stanovuje všeobecná premlčacia lehota a kratšie premlčacie lehoty. Premlčacie lehoty môžu byť obnoviteľné, nadobúdacie alebo rozvázovacie.

2 Zoznam jednotlivých dní, ktoré sa považujú za dni pracovného pokoja v zmysle nariadenia (EHS, Euratom) č. 1182/71 z 3. júna 1971.

Nedele;

1. január: Nový rok;

16. február: Deň obnovy štátu Litva;

11. marec: Deň vyhlásenia nezávislosti Litvy;

Veľkonočná nedeľa a Veľkonočný pondelok (podľa západnej tradície);

1. máj: Medzinárodný sviatok práce;

Prvá májová nedeľa: Deň matiek;

Prvá júnová nedeľa: Deň otcov;

24. jún: Deň letného slnovratu, sviatok sv. Jána Krstiteľa;

6. júl: Deň štátnej suverenity (korunovácia kráľa Mindaugasa);

15. august: Nanebovzatie Panny Márie;

1. november: Sviatok všetkých svätých;

24. december: Štedrý deň;

25. a 26. december: Vianoce.

3 Aké sú všeobecné pravidlá, ktoré sa vzťahujú na lehoty jednotlivých občianskoprávných konaní?

Premlčacia lehota stanovená zákonom, zmluvou alebo súdnym orgánom je vyjadrená v kalendárnych dňoch alebo počtom rokov, mesiacov, týždňov, dní alebo hodín.

Premlčacia lehota môže byť vymedzená aj udalosťou, ktorá musí nevyhnutne nastať. Môže byť obnoviteľná, nadobúdacia alebo rozvázovacia. Obnoviteľná premlčacia lehota je taká, ktorú môže po jej uplynutí súd obnoviť za predpokladu, že príslušná lehota sa nedodrжала zo závažných dôvodov. Nadobúdacia premlčacia lehota je lehota, na konci ktorej vzniká (nadobudne sa) určité občianske právo alebo povinnosť. Rozvázovacia premlčacia lehota je lehota, na konci ktorej určité občianske právo alebo povinnosť zaniká. Rozvázovacia premlčacia lehota nemôže byť obnovená súdom ani v rozhodcovskom konaní.

Vo všeobecnosti trvá premlčacia lehota desať rokov.

V litovských právnych predpisoch sa stanovujú kratšie premlčacie lehoty pre osobitné typy nárokov.

Kratšia, jednomesačná premlčacia lehota sa uplatňuje pri nárokoch vyplývajúcich z verejného obstarávania.

Kratšia, trojmesačná premlčacia lehota sa uplatňuje pri nárokoch týkajúcich sa vyhlásenia rozhodnutí orgánov právnickej osoby za neplatné.

Kratšia, šesťmesačná premlčacia lehota sa uplatňuje pri:

1. nárokoch, ktoré sa týkajú vymáhania sankcií (pokuta, úroky z omeškania);
2. nárokoch, ktoré sa týkajú chýb predaných položiek.

Kratšia, šesťmesačná premlčacia lehota sa uplatňuje pri nárokoch vznikajúcich na základe vzťahov medzi prepravnými spoločnosťami a ich zákazníkmi v súvislosti so zásielkami odosielanými z Litvy, kým jednoročná premlčacia lehota sa vzťahuje na zásielky odosielené zo zahraničia.

Kratšia, jednoročná premlčacia lehota sa uplatňuje pri pohľadávkach z poistenia.

Kratšia, trojročná premlčacia lehota sa uplatňuje pri nárokoch na náhradu škody vrátane nárokov na náhradu škody vyplývajúcich z neprimeranej kvality výrobkov.

Kratšia, päťročná premlčacia lehota sa uplatňuje pri pohľadávkach pri vymáhaní úrokov a iných pravidelných platieb.

10. Na nároky týkajúce sa chýb uskutočnených prác sa vzťahuje kratšia premlčacia lehota.

Na nároky vyplývajúce z prepravy nákladu, cestujúcich a batožiny sa vzťahuje premlčacia lehota stanovená v zákonníkoch (zákonoch) platných pre osobitné spôsoby prepravy.

Premlčaciu lehotu ani pravidlá výpočtu takejto lehoty nemožno zmeniť dohodou účastníkov.

Premlčacia lehota sa neuplatňuje na:

- 1) nároky vyplývajúce z porušenia osobných nemajetkových práv s výnimkou prípadov stanovených zákonom;
- 2) nároky vkladateľov na vrátenie ich vkladov uložených v banke alebo inej úverovej inštitúcii;

3) ďalšie nároky na náhradu škody vyplývajúce z týchto trestných činov, ktoré sú stanovené v [§ Trestnom zákonníku \(Baudžiamasi s kodeksas\)](#):

1. genocída (článok 99);
 2. zaobchádzanie s osobami, ktoré je zakázané podľa medzinárodného práva (článok 100);
 3. zabitie osôb, na ktoré sa vzťahuje ochrana podľa medzinárodného humanitárneho práva (článok 101);
 4. deportácia alebo presun civilistov (článok 102);
 5. spôsobenie ublíženia na zdraví, mučenie alebo iné nehumánne zaobchádzanie s osobami, na ktoré sa vzťahuje ochrana podľa medzinárodného humanitárneho práva (článok 103);
 6. násilné využívanie civilistov alebo vojnových zajatcov v ozbrojených silách nepriateľa (článok 105);
 7. zničenie chránených predmetov alebo rozkrádanie národného kultúrneho bohatstva (článok 106);
 8. agresia (článok 110);
 9. zakázané vojenské útoky (článok 111);
 10. využitie zakázaných prostriedkov vedenia vojny (článok 112);
 11. nedôsledný výkon povinností veliteľa;
- 4) prípady určené v iných zákonoch a iné nároky.

Lehoty platné pri pojednávaní v občianskoprávných konaniach. Súd sa musí usilovať v občianskoprávnej veci čo najskôr rozhodnúť, vyhnúť sa odkladu a zabezpečiť, aby sa vo veci rozhodlo na jedinom súdnom pojednávaní.

V zákonoch sa môžu stanovovať konkrétne lehoty pre určité kategórie občianskoprávných vecí, ktorými sa súdy majú zaoberať. Ak súd prvého stupňa nevykoná procesný úkon vyžadovaný podľa Občianskeho zákonníka, účastník konania so záujmom na vykonaní tohto opatrenia má právo požiadať súd o stanovenie lehoty na jeho vykonanie. Žiadosť sa musí podať prostredníctvom súdu, ktorý vo veci rozhoduje, a ten musí rozhodnúť o jej prípustnosti najneskôr v pracovný deň nasledujúci po jej prijatí. Ak súd, ktorý nevykonal procesný úkon, čo viedlo k podaniu žiadosti, vykoná príslušný úkon do siedmich dní od prijatia žiadosti, žiadosť príslušného účastníka sa považuje za zrušenú. V opačnom prípade sa žiadosť postupuje odvolaciu súdu do siedmich pracovných dní od dátumu jej prijatia. Takéto žiadosti sa obvykle preskúmajú písomným postupom bez toho, aby boli účastníci informovaní o čase a mieste pojednávania alebo aby boli pozvaní na toto pojednávanie. Odvolací súd musí žiadosť preskúmať do siedmich pracovných dní od jej prijatia. Preskúmať ju a rozhodnúť o nej musí predseda odvolacieho súdu, predseda oddelenia pre občianskoprávne veci alebo sudca, ktorého určia. Vynesený rozsudok nemožno napadnúť podaním osobitného odvolania.

4 Ak sa nejaký úkon alebo formalita musia vykonať v rámci stanovenej lehoty, kedy začína táto lehota plynúť?

Lehota začína plynúť od 0.00 hod. dňa nasledujúceho po kalendárnom dni alebo udalosti, ktoré vymedzujú jej začiatok, pokiaľ sa v osobitných zákonoch nestanovuje inak.

5 Je možné ovplyvniť alebo zmeniť začiatok plynutia lehoty spôsobom zaslania alebo doručenia písomností (osobným doručením súdnym doručovateľom alebo poštou)?

Všetky písomné návrhy a oznámenia poslané poštou, telegrafom alebo inými komunikačnými prostriedkami pred polnocou v posledný deň lehoty sa považujú za poslané načas (článok 1.122 Občianskeho zákonníka).

V článku 123 ods. 3 až 4 Občianskeho súdneho poriadku (*Civilinio proceso kodeksas*) sa stanovuje, že ak osoba, ktorá doručuje procesný dokument, nezastihne adresáta v jeho mieste bydliska alebo na pracovisku, dokument musí byť doručený akémukoľvek dospelému rodinnému príslušníkovi, ktorý s ním býva (deti vrátane osvojených detí, rodičia vrátane adoptívnych rodičov, manžel/manželka, atď.) s výnimkou prípadu, keď majú rodinní príslušníci protichodné právne záujmy na výsledku konania, alebo ak sa ani oni nezastihnú, vedeniu pracoviska.

Ak osoba, ktorá doručuje procesný dokument, nezastihne adresáta v registrovanom sídle právnickej osoby ani na inom mieste, ktoré určila právnická osoba, procesný dokument musí byť doručený zamestnancovi právneho subjektu, ktorý je prítomný v mieste doručenia. Ak sa procesný dokument nedoručí spôsobom, ktorý je určený v tomto odseku, musí sa zasláť poštou na adresu sídla právnickej osoby a považuje sa za doručený do desiatich dní od dátumu zaslania.

6 Ak lehota začína plynúť okamihom vyskytnutia udalosti, započítava sa do lehoty aj deň, kedy sa udalosť vyskytla?

Lehota začína plynúť od 0.00 hod. dňa nasledujúceho po kalendárnom dni alebo udalosti, ktoré vymedzujú jej začiatok, pokiaľ sa v osobitných zákonoch nestanovuje inak (článok 73 Občianskeho súdneho poriadku).

7 Ak je lehota vyjadrená v dňoch, započítavajú sa do uvedeného počtu dní kalendárne dni alebo len pracovné dni?

Premičacia lehota sa počíta v kalendárnych dňoch. Lehota začína plynúť od 0.00 hod. dňa nasledujúceho po kalendárnom dni alebo udalosti, ktoré vymedzujú jej začiatok, pokiaľ sa v osobitných zákonoch nestanovuje inak.

8 Ak je táto lehota vyjadrená v týždňoch, v mesiacoch alebo v rokoch?

Procesná lehota vyjadrená v rokoch, mesiacoch alebo dňoch začína plynúť od 0.00 hod. dňa nasledujúceho po kalendárnom dni alebo udalosti, ktoré vymedzujú jej začiatok, pokiaľ sa v osobitných zákonoch nestanovuje inak.

9 Kedy uplynie lehota, ak je vyjadrená v týždňoch, v mesiacoch alebo v rokoch?

Lehota vyjadrená v týždňoch uplynie o 24.00 hod. príslušného dňa posledného týždňa zahrnutého do tejto lehoty. Lehota vyjadrená v mesiacoch uplynie o 24.00 hod. príslušného dňa posledného mesiaca zahrnutého do tejto lehoty. Lehota vyjadrená v rokoch uplynie o 24.00 hod. príslušného dňa v príslušnom mesiaci posledného roka zahrnutého do tejto lehoty. Ak lehota vyjadrená v rokoch alebo mesiacoch, uplynie v mesiaci, v ktorom nie je príslušný dátum, lehota uplynie v posledný deň mesiaca.

10 Ak posledný deň lehoty pripadá na sobotu, nedeľu, štátny sviatok alebo deň pracovného pokoja, predlžuje sa lehota do prvého nasledujúceho pracovného dňa?

Oficiálne sviatky a dni odpočinku (soboty a nedele) sú zahrnuté do lehoty. Ak je posledným dňom lehoty deň odpočinku alebo oficiálny sviatok, lehota sa považuje za uplynutú v nasledujúci pracovný deň.

11 Existujú nejaké okolnosti, za ktorých sa lehota predlžuje? Za akých podmienok sa môže uplatniť predĺženie?

Obnovenie procesných lehôt. Osobám, ktoré nedodržia lehotu stanovenú v osobitných zákonoch alebo súdom z dôvodov, ktoré súd uzná za významné, sa môže poskytnúť obnovenie príslušnej lehoty. Súd má právo obnoviť lehotu z vlastnej iniciatívy, ak z procesného spisu vyplýva, že príslušná lehota nebola dodržaná z významných dôvodov.

Žiadosť o obnovenie lehoty sa musí podať na súde, ktorý mal vykonať procesný úkon. Bude preskúmaná v písomnom postupe. Procesný úkon (podanie žaloby, predloženie dokumentov alebo vykonanie ďalších opatrení), v súvislosti s ktorým nebola dodržaná lehota, sa musí vykonať súbežne so žiadosťou. Žiadosť o obnovenie lehoty musí byť odôvodnená. Musia k nej byť priložené dôkazy, ktoré opodstatňujú potrebu jej obnovenia.

Procesná lehota sa obnovuje na základe súdneho rozhodnutia. Zamietnutie obnovenia procesnej lehoty má podobu odôvodneného súdneho rozhodnutia. Súdne rozhodnutie, ktorým sa zamietajú žiadosti o obnovenie nedodržanej lehoty, možno napadnúť podaním osobitného odvolania.

12 Aké sú lehoty na odvolanie?

Odvolanie proti rozsudku krajského súdu sa môže podať do 30 dní od vynesenia rozsudku súdom prvého stupňa.

Osobitné odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu je možné podať:

- do 7 dní od vydania rozhodnutia v prípadoch, keď napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo vydané v ústnom konaní;
- do 7 dní od doručenia osvedčenej kópie rozhodnutia v prípadoch, keď napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo vydané v písomnom konaní.

Odvolanie sa môže podať proti rozsudkom krajských súdov rozhodujúcich o skutkovej podstate veci, kým osobitné odvolania je možné podať proti predbežným rozhodnutiam krajských súdov, ktoré sú výslovne uvedené v Občianskom súdnom poriadku [napr. proti rozhodnutiu, ktorým sa zamietajú žiadosti o obnovenie procesnej lehoty (článok 78 ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku), proti rozhodnutiu o súdnych trovách (článok 100 Občianskeho súdneho poriadku) alebo proti rozhodnutiu, ktoré bráni ďalšiemu konaniu].

13 Môže súd zmeniť lehotu, najmä lehotu týkajúcu sa dostavenia sa na súd alebo stanoviť osobitný dátum na dostavenie sa?

Súdne konanie sa musí v každom prípade viesť nepretržite s výnimkou prípadu, že sa oznámi odročenie, ktoré nemôže trvať viac ako päť pracovných dní. Odročenie je možné oznámiť s cieľom umožniť súdu a účastníkom konania odpočinok pri dlhotrvajúcom pojednávaní a získať všetky chýbajúce dôkazy, čím sa zaručí, aby sa vec vyriešila čo najrýchlejšie.

Ak súd pojednávanie odročí, musí sa stanoviť čas ďalšieho súdneho pojednávania a tento čas sa musí oznámiť účastníkom, ktorí to musia potvrdiť podpisom. Osoby, ktoré sa nedostavili na súd, alebo nové osoby zahrnuté do konania sa informujú o čase ďalšieho súdneho pojednávania v súlade s Občianskym súdnym poriadkom.

V určitých situáciách môže byť súdne pojednávanie prerušené. Takéto prerušenie znamená, že všetky procesné úkony, ktoré majú byť vykonané s cieľom rozhodnúť o skutkovej podstate veci, sa dočasne prerušia na neurčitý čas. Konanie možno prerušiť z objektívnych dôvodov, ktoré sú určené v osobitných zákonoch, ktoré bránia rozhodnutiu v občianskoprávnej veci a nepodliehajú rozhodnutiu účastníkov ani súdu, alebo za okolností, ktoré nie sú stanovené v osobitných zákonoch, ale bránia súdu zaoberať sa skutkovou podstatou veci.

Súd musí pojednávanie prerušiť za týchto okolností:

- v prípade úmrtia fyzickej osoby alebo zániku právnickej osoby, ktorá bola účastníkom konania, keď je povolený prenos práv na nástupcu vzhľadom na právne vzťahy spojené so sporom; keď účastník stratí právnu spôsobilosť, konanie sa musí prerušiť, kým sa nevyjasní, kto je nástupca zosnulej fyzickej osoby alebo zaniknutej právnickej osoby, alebo kým sa nevysvetlia okolnosti, ktoré viedli k zlyhaniu prenosu práv na nástupcu, alebo kým sa neurčí zákonný zástupca fyzickej osoby, ktorá stratila svoju právnu spôsobilosť;
- keď v konkrétnej veci nemožno rozhodnúť, kým sa nevydá rozhodnutie v inej veci, občianskoprávne, trestné alebo správne konanie sa preruší do nadobudnutia právoplatnosti súdneho rozhodnutia, rozsudku alebo uznesenia alebo kým sa nevynesie rozhodnutie v správnom konaní;
- keď sa vo veci, ktorá sa týka majetkových nárokov proti odporcovi, preukáže, že uspokojenie takýchto majetkových nárokov je spojené s rozhodnutím v trestnej veci, konanie sa preruší až do rozhodnutia v trestnej veci alebo zrušenia dočasných obmedzení týkajúcich sa majetkových práv; v osobitných zákonoch sa uvádzajú aj ďalšie okolnosti.

14 Ak sa úkon určený účastníkovi, ktorý má pobyt v mieste, kde by mal právo na predĺženie lehoty, oznámi v mieste, kde osoby, ktoré tam majú pobyt, nemajú právo na predĺženie lehoty, stráca táto osoba právo na uvedené predĺženie lehoty?

Neuplatňuje sa.

15 Aké sú dôsledky nedodržania lehôt?

Ak premlčacia lehota uplynie pred podaním žaloby, žaloba sa zamietne.

Keď súd uzná, že lehota nebola dodržaná z významných dôvodov, porušené právo sa musí obhajovať a príslušná premlčacia lehota sa musí obnoviť.

Otázky týkajúce sa majetkového práva súvisiace s majetkom, na ktorého vymáhanie sa vzťahuje premlčacia lehota, ktorá uplynula, sa riešia v súlade s ustanoveniami zväzku IV Občianskeho zákonníka.

Právo vykonať procesný úkon uplynie vtedy, keď uplynie lehota stanovená zákonom alebo súdom. Všetky procesné dokumenty podané po uplynutí termínu sa vrátia späť žiadateľom. Nedodržanie lehoty na vykonanie určitej procesnej povinnosti dotknutú osobu od tejto povinnosti neoslobodzuje.

16 Ak uplynie daná lehota, aké prostriedky nápravy majú k dispozícii účastníci, ktorí zmeškali lehotu, t. j. strany v omeškaní?

Ak nebola lehota dodržaná z významných dôvodov a od vynesenia rozsudku súdu neprešlo obdobie dlhšie ako tri mesiace, súd môže na žiadosť odvolateľa príslušnú lehotu obnoviť. Lehota na podanie odvolania sa môže obnoviť, keď súd uzná, že dotknutá lehota nebola dodržaná z významných dôvodov. Rozhodnutie súdu, ktorým sa zamietajú žiadosti o obnovenie nedodržanej lehoty, môže byť napadnuté podaním osobitného odvolania. Ak odvolací súd vyhovie tomuto osobitnému odvolaniu a obnoví lehotu na odvolanie, predseda oddelenia občianskoprávných vecí odvolacieho súdu musí postúpiť odvolanie spolu s procesným spisom súdnej komore odvolacieho súdu alebo postúpiť otázku prípustnosti odvolania naspäť súdu prvého stupňa, aby v tejto veci rozhodol. Ak sa za týchto okolností procesný spis postúpi súdnej komore odvolacieho súdu, odvolací súd musí zaslať kópie odvolania a jeho prílohy účastníkom konania do troch pracovných dní od rozhodnutia, že odvolanie je prípustné. Po uplynutí lehoty na napadnutie rozsudku alebo na odpoveď na odvolanie súd prvého stupňa do siedmich dní postúpi vec odvolaciemu súdu a informuje účastníkov. Keď sa vec postúpi odvolaciemu súdu a ten určí, že lehota na podanie odvolania nebola dodržaná, súd môže obnoviť lehotu z vlastnej iniciatívy (*ex officio*) za predpokladu, že z procesného spisu jasne vyplýva, že lehota nebola dodržaná z významných dôvodov, alebo navrhne účastníkovi konania, aby podal žiadosť o obnovenie lehoty na podanie odvolania (článok 307 ods. 2 až 3, článok 338 a článok 78 Občianskeho súdneho poriadku). Rozhodnutie, ktorým sa zamietajú žiadosti odvolateľa o obnovenie lehoty, je možné napadnúť podaním osobitného odvolania (článok 78 ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku).

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 26/06/2018